

Ainekava

Õppeaine: eesti keel

Klass: III kooliaste 7. klass

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

III kooliastme õpitulemused

Põhikooli lõpetaja:

- 1) mõistab eesti keele tähtsust rahvuskultuuris ning hea keeleoskuse vajalikkust;
- 2) tuleb toime eesti kirjakeelega isiklikus ja avalikus elus ning edasi õppides; järgib kirjutades eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- 3) suhtleb eesmärgipäraselt, valib konteksti sobiva suhtluskanali; väljendub kõnes ja kirjas asjakohaselt ja selgelt;
- 4) osaleb diskussioonides ja rühmatöös, avaldab oma arvamust põhjendatult ja keeleliselt korrektselt;
- 5) kuulab ja loeb arusaamisega eri liiki tekste, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid; vahendab loetut ja kuuldut suuliselt ning kirjalikult;
- 6) leiab asjakohast teavet meediast ja internetist, hindab seda kriitiliselt ning kasutab sihipäraselt;
- 7) tunneb tekstiliike ja nende kasutusvõimalusi ning oskab eesmärgipäraselt valmistuda eri liiki tekstide koostamiseks ja esitamiseks;
- 8) kirjutab eri liiki tekste ja vormistab need korrektselt;
- 9) kasutab sõna- ja käsiraamatuid ning leiab õigekeelsusabi veebiallikatest.

Suuline ja kirjalik suhtlus

Põhikooli lõpetaja:

- 1) oskab valida suhtluskanalit; peab sobivalt telefonivestlusi ning asjalikku kirja- ja meilivahetust;
- 2) käsitleb koos partneri või rühmaga sihipäraselt eakohaseid teemasid ning lahendab probleemülesandeid, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi;
- 3) oskab algatada, arendada, tõrjuda ja katkestada nii suhtlust kui ka teemasid; väljendab oma seisukohti ning sõnastab vajaduse korral oma eriarvamuse;
- 4) esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid;
- 5) võtab loetut ja kuuldut eesmärgipäraselt kokku ning vahendab nii suulises kui ka kirjalikus vormis.

Teksti vastuvõtt

Põhikooli lõpetaja:

- 1) orienteerub tekstimaailmas: tunneb peamisi tekstiliike (tarbe-, teabe- ja meediažanre), nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 2) loeb ja kuulab sihipäraselt, kriitiliselt ning arusaamisega nii oma huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste;
- 3) teab, et teksti väljenduslaad sõltub teksti kasutusvaldkonnast, liigist ja autorist;
- 4) suudab teha järeldusi kasutatud keelevahendite kohta ning märkab kujundlikkust;
- 5) teab peamisi mõjutusvahendeid;
- 6) seostab omavahel teksti, seda toetavat tabelit, pilti ja heli;
- 7) reageerib tekstidele sihipäraselt nii suuliselt kui ka kirjalikult ning sobivas vormis: võrdleb tekste omavahel, osutab, mis tekstis on jäänud arusaamatuks, esitab küsimusi, vahendab ja võtab

kokku, kommenteerib, esitab vastuväiteid, loob tõlgendusi ja esitab arvamusi ning seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega;

8) kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid teksti tõlgendades, tekste seostades ning tekstile reageerides.

Tekstiloom

Põhikooli lõpetaja:

1) leiab tekstiloomeks vajalikku teavet raamatukogust ja internetist; valib kriitiliselt oma teabeallikaid ning osutab nendele sobivas vormis;

2) tunneb esinemise ettevalmistuse ja kirjutamise protsesse ning kohandab neid oma eesmärkidele;

3) oskab suuliselt esineda (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikest ettekannet ja kõnet);

4) oskab eesmärgipäraselt kirjutada ning suuliselt esitada eri liiki tekste: referaati, kirjandit;

1) kommentaare ja aramusavaldusi; elulugu, avaldusi, seletuskirju ja taotlusi; vormistab tekstid korrektselt;

5) seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toiminguga eesmärgiga ning teiste tekstidega; vahendab kuuldud ja loetud tekste sobiva pikkuse ning täpsusega, allikale viidates;

6) põhjendab ning avaldab viisakalt, asja - ja olukohaselt oma arvamust ning seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis;

7) kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid nii tekste luues kui ka seostades.

Õigekeelsus ja keelehoole

Põhikooli lõpetaja:

1) väärtustab eesti keelt ühena Euroopa ja maailma keeltest; suhestab keeli teadlikult, tajub nende erinevusi; edastab võõrkeeles kuuldud ja loetud infot

korrektses eesti keeles, arvestades eesti keele kasutuse väljakujunenud tavasid;

2) tuleb eesti kirjakeelega toime isiklikus ja avalikus elus ning edasi õppides;

3) järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid; oskab õigekirjajuhiseid leida veebiallikatest ning sõna- ja käsiraamatutest; kasutab arvuti igekirjakorrektorit;

4) teab eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliike ja -vorme ning lauseehituse peajooni; tunneb keelendite stiiliväärtust; oskab keelendeid tekstis mõista ning kasutada;

5) teab õpitud tekstiliikide keelelisi erijooni; kasutab tekste koostades tavakohast ülesehitust ning vormistust;

6) leiab oma sõnavara rikastamiseks keeleallikatest sõnade kontekstitähendusi, kasutusviise ja mõistesuhteid;

7) teab suulise ja kirjaliku keelevormi erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;

8) teab eesti keele põlvnemist ja murdeid ning kirjakeele arengu põhietappe;

9) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes, tekste analüüsides ja hinnates

Õppekirjandus:

7. klass

Kasutatav õppekirjandus Bobõlski, R., Puksand, H. Peegel 1. 7. klassi eesti keele õpik. Tallinn: Koolibri 2011, 2012.

Bobõlski, R., Puksand, H. Peegel 1. 7. klassi eesti keele töövihik. Tallinn: Koolibri 2011, 2012.
(TV) Kasutatav lisamaterjal Bobõlski, R., Puksand, H. Peegel 1. 7. klassi eesti keele kontrolltööd. Tallinn: Koolibri 2011. (KT) Bobõlski, R., Puksand, H. Peegel Meediatekstitid.

Kuula, mõtle, kirjuta II. Tallinn: Koolibri 2012. (KMK)

Eesti õigekeelsussõnaraamat. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, 2006. (ÕS) Eesti õigekeelsussõnaraamat (ÕS): <http://www.eki.ee/dict/qs/>.

Eesti keele seletava sõnaraamat (EKSS): <http://www.eki.ee/dict/ekss/>.

Sünonüümisõnastik: [eki.ee/dict/synonymid/](http://www.eki.ee/dict/synonymid/)

Antonüümisõnastik: [eki.ee/dict/antonymid/](http://www.eki.ee/dict/antonymid/)

Teema: 7. Klass, eesti keel, 3 tundi nädalas, kokku 100 tundi

Taotletavad õpitulemused	Õppesisu	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, metoodika)
Suuline ja kirjalik suhtlus - Oskab valida suhtluskanalit; peab asjalikku kirja- ja meilivahetust; - esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid; - võtab loetut ja kuuldut eesmärgipäraselt kokku ja vahendab nii suulises kui ka kirjalikus vormis;	Suuline ja kirjalik suhtlus - Kuuldust ja loetust kokkuvõtte tegemine, - asjakohaste küsimuste esitamine - Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. - Aktuaalse meediateksti kommenteerimine vestlusringis - Outlooki ja Stuudiumi kasutamine. Õpetajaga ainealase kirjavahetuse pidamine. Tööde esitamine meili teel ja Stuudiumi kaudu.	Õpilane võtab loetut ja kuuldut eesmärgipäraselt kokku ja vahendab nii suulises kui ka kirjalikus vormis Lõiming: IT, loodusained, kirjandus. Metoodika: aktiivõpe: esitlus, arutelu, diskussioon, väitlus, kirjalik edastamine.
Tekstiloom - põhjendab ja avaldab viisakalt, asja- ja olukohaselt omaarvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis; - kasutab omandatud keele ja tekstimõisteid tekste luues, oskab kasutada seoseid; oskab ette	Tekstiloom - Kirja kirjutamine ja vormistamine, keelevahendite valik. - Teabe edastamine, reprodutseerimine, seostamine konkreetse teema või isikliku kogemuse piires. - Uudisloo kirjutamine: materjali kogumine, infoallikad, vastutus avaldatu eest.	Õpilane seostab omavahel teksti, seda toetavat tabelit, pilti ja heli; reageerib tekstidele sihipäraselt nii suuliselt kui ka kirjalikult ning sobivas vormis: võrdleb tekste omavahel, selgitab arusaamatuks jäänut, esitab küsimusi, vahendab ja võtab kokku, kommenteerib, esitab

valmistada, kirjutada ja suuliselt esitada eri tüüpi tekste (jutustav, kirjeldav, arutlev); vormistab tekstid korrektselt;	- Uudisloo pealkirjastamine. - Intervjuu tegemine: valmistumine, küsitlemine, kirjutamine, toimetamine ja vormistamine. - Kirjalike tööde vormistamise põhimõtted. Teksti arvutitöötlus. - Arvamusloo suuline ja kirjalik kommenteerimine: isikliku seisukoha kujundamine käsitletava probleemi kohta, selle põhjendamine - Meediatekstide põhiliigid: uudislugu, arvamuslugu, intervjuu, reportaaž, kuulutus. - Uudisloo ülesehitus ja pealkiri. Arvamusloo ülesehitus ja pealkiri. Tele- ja raadiosaated	vastuväiteid, loob tõlgendusi ja esitab arvamusi ning seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega; Metoodika: aktiivõpe: esitamine (nii kirjalikult kui suuliselt), rollimäng, loovtöö kirjutamine, arutelu, diskussioon, väitlus, õpimapi ja uurimistöö koostamine, projektõpe. Juhend kooli kodulehel: Loovtöö korraldamise põhimõtted Puurmani Mõisakoolis. Lõiming: IT, loodusained, kirjandus.
Õigekeelsus ja keelehoole - Eristab kirjakeelt argikeelest; - teab eesti keele murdeid; - järgib eesti õigekirjaaluseid ja põhireegleid; - oskab leida sõna- ja käsiraamatutest ning veebiallikatest õigekirjajuhiseid; - teab eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliike ja -vorme; - rakendab omandatud keeleteadmisi	Õigekeelsus ja keelehoole - Kirjakeele ja argikeel. Eesti keele murded. Oskussõnavara. Sõnadeta suhtlemine. Häälikuõpetus ja õigekiri - Häälikute liigitamine. Kaashäälikuühendi põhireegli rakendamine liitega sõnades, kaashäälikuühendi õigekirja erandid. Veaohtrliku häälikuõigekirjaga sõnad. Omasõnad ja võõrsõnad. Veaohtrlike võõrsõnade	Metoodika: aktiivõpe: esitamine (nii kirjalikult kui suuliselt), loovtöö kirjutamine, õpimapi ja/või uurimistöö koostamine, projektõpe. Kirjalikus ja suulises vormis esitamine. Lõiming: IT, loodusained, kirjandus

tekstiloomes, tekste analüüsides ja hinnates; - teab õpitud tekstiliikide keelelisi erijooni; - kasutab tekstide koostamisel tavakohast ülesehitust ja vormistust	õigekiri. Silbitamine, pikk ja lühike silp. - Õigehääldus: rõhk ja välde. Välte ja õigekirja seosed. ÕS-ist (nii veebi- kui ka raamatuvariandist) õigekirja ja õigehäälduse kontrollimine. Sõnavaraõpetus. Sõna ja tähendus, sõnastuse rikastamine, sünonüümide tähendusvarjundid. Homonüümid ja veahtlikud paronüümid. Vormiõpetus ja õigekiri - Sõnaliigid: tegusõnad, käandsõnad (nimi-, omadus, arv- ja asesõnad) ja muutumatud sõnad (määr-, kaas-, side- ja hüüdsõnad). - Sõnaliikide funktsioon lauses. Tegusõna pöördelised vormid: pööre, arv, aeg, kõneviis, tegumood. - Tegusõna vormide kasutamine lauses. Tegusõna käändelised vormid. Tegusõna astmevaheldus: veahtlikud tegusõnad ja sõnavormid. Õige pöördvormi leidmine ÕS-ist, vormimoodustus tüüpsõna eeskujul. Liit-, ühend- ja väljendtegasõna. Tegusõna kokku- ja lahkukirjutamine.	
---	--	--

	- Käändsõnad. Käänetevahelised seosed. Veaohtlikud käändevormid. - Käändsõna astmevaheldus: veaohtlikud käändsõnad ja sõnavormid. Õige käändevormi leidmine ÕS-ist, vormimoodustus tüüpsõna eeskujul. - Käändsõna kokku- ja lahkukirjutamine. - Omadussõna võrdlusastmed: veaohtlikud sõnad. - Numbrite kirjutamine: põhi- ja järgarvud, kuupäevad, aastad, kellaajad. - Muutumatud sõnad. Määr- ja kaassõnade eristamine.	
Teksti vastuvõtt - seostab omavahel teksti, seda toetavat tabelit, pilti ja heli; - reageerib tekstidele sihipäraselt nii suuliselt kui kirjalikult ning sobivas vormis: võrdleb tekste omavahel, selgitab arusaamatuks jäänut, esitab küsimusi, vahendab ja võtab kokku, kommenteerib, esitab	Teksti vastuvõtt - Sõnalise teksti seostamine pildilise teabega (foto, joonis, skeem jm). Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine. Meedia olemus ja eesmärgid tänapäeval. Meediatekstide tunnused. Põhilised meediakanalid. Kvaliteetajakirjandus ja meelelahutuslik meedia. Fakti ja arvamuse	Meediatekstid ja nende mõistmine. Allikakriitilisus. Viitamine. Lõiming IT, loodusõpetus, kirjandus. Metoodika: aktiivõpe: esitamine (nii kirjalikult kui suuliselt), loovtöö kirjutamine, arutelu, diskussioon, väitlus, õpimapi ja uurimistöö

vastuväiteid, loob tõlgendusi ja esitab arvamusi ning seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega; - kasutab omandatud keele ja tekstimõisteid tekstide tõlgendamisel, seostamisel ja tekstidele reageerimisel.	eristamine. Meediatekstide põhiliigid: uudislugu, arvamuslugu, intervjuu, reportaaž, kuulutus. Uudisloo ülesehitus ja pealkiri. Arvamusloo ülesehitus ja pealkiri. - Tele- ja raadiosaated	koostamine, projektõpe.
--	---	--------------------------------